

LOUTKOVÉ DIVADLO

ROK 1935 - 1936

(skutečný název na sešitu, nicméně v sešitu jsou i představení z let 1937 a 1938, hry jsou přepsány doslovně, tzn. s chybami, překlepy, nesrovnalostmi, místními výrazy... abyste i Vy mohli nasát autentičnost loutkových představení)

Bramborový král

24. listopadu 1935; vybráno ve výši 74,95 Kč

Úvod:

Kašpárek (vejde a zpívá): „Když jsem vandroval muzika hrála...“ A nazdáreček, klaní se vám Kašpáreček, to jsem rád, dětičky, že po dlouhé době vás zase vidím. Ani nevíte, jak se mi po vás stýskalo! Zdali pak také vy jste si na mne vzpomněli? Ano? - Ale nelžete, drobečkové, vždyť to není pravda! Ani jeden z vás nepřišel k p. Bonbonovi se na mne podívat! A mně bylo tak smutno. Škrhola se Škrholkou odešli na návštěvu až někam na Moravu ke strýčkovi Křópalovi a tak já zůstal doma sám. Těšil jsem se, že někdo z vás mne navštíví, ale kdepak! Takhle pro pamlsky k Bonbonovi - to často chodíte, ale abyste se při tom zeptali, co dělá Kašpárek, to vás nenapadlo. Měli jste strach, že byste se mi museli dát cukrdle, vidíte? - Však až teď bude nadělovat sv. Mikuláš, řeknu mu, aby vám nadělil jen brambory, uhlí a pořádnou metlu. - Chcete? Ne? - Tak mi musíte slíbit, že se polepšíte a každou neděli se přijdete na mne podívat, a přivedete svoje bratříčky, sestřičky, maminky, tetičky, kmotříčky, babičky a já vám dnes prozradím, že máme připravenou řadu hezkých pohádek a já umím mnoho nových hádanek a písniček.

Škrhola se také pilně cvičí na chromatiku, aby vám něco hezkého zahrál. - Tak budete chodit každou neděli? - Ano? - Tak já řeknu sv. Mikuláši, aby vám toho hodně nadělil. - Povídal mi včera p. Bonbon, že už má letos od Mikuláše tolik objednávek, že celé noci, aby nespal a pořád jen připravoval sladkosti. --

Škrhola (vejde): Co to tu ty tajtrlíku, těm dětem pořád žvaníš. Kdybys raděj šel, abychom začali hrát. Pan principál tě poslal, abys tetonc, no jak - se to teď říká, řekl nějaký ten prológr „- víš já to ani nedovedu vyslovit a ani nevím, co to vlastně je, nějaký to bude asi lógr - vo ten nestojím, já mám nejradši pěkný, bílý kafe a žádný lógr.

Kašpárek: Ale strejčku Škrholo, vy jste ale hlupák. Tomu se neříká „prológr, ale prolog“ tj. proslov nebo uvítání.

Škrhola: No, no, ty cvrčku, však ty také všecko neznáš! Proč tedy jsi mi hned neřekl, že tu budeš říkat nějaký ten „vinš“ - A já bych tomu hned rozuměl. Ale „prológ“, kdo to jakživ slyšel! - No a už jsi to těm dětem řekl? - Jestli ne, já bych jim to pověděl po venkovsku, víš, tak jako se u nás na vsi mluví, víš? -

Kašpárek: No a jak byste jim to, strýčku řekl?

Škrhola: No, víš, tetonc, já jsem kakraholte neškundíroval žádné to inkácium nebo počkej ne - ignácium - jó, tak se ta škola menuje - a tak tedy víš, já bych řek to takhle: „Kakraholte, kluci a žáby dneska začínáme hrát a když jako budete každou neděli chodit, Mikuláš vám hodně nadělí - Bonbon už tam má čertíků a Mikulášků o jé - A víte eště vám řeknu, že pan principál připravuje pro vás zvláštní překvapení - no víte, já nevím, já bych vám to neměl říct - (jde se podívat, jestli někdo nekouká), kakraholte to bude překvapení, že jako tento všichni budete vyvalovat voči -- (vběhne Kačenka a spustí).

Kačenka: Jó já už vyvaluju voči, ale na tebe, ty starej kecale. Ty jak se někde zapovídáš, zapomeneš hned, proč tě principál sem poslal!

Škrhola: Ale, Kačenko, ty máš dnes nák na mne nabroušenou! - Vždyť já teprve teď sem sem přišel, no vid' Kašpárku? -

Kašpárek: Teta, strejček Škrhola zrovna teď začal „prológ“ a vy jste mu to zkazila. - Já nevím, ale jak vás uvidí, voněmí jako ryba. Ten se vás asi bojí vid'ťe?

Škrhola: I nekecej a pojď už, ať začneme hrát, nebo se dnes nedostaneme nikam, jako ty Talijáni v tej „Baběši“ - Voni taky pořád mašírujou přes hranice a dál ne.

Kačenka: Tak hybaj, hybaj a nechte tu? Babeš“ napokoji. To ať si vylížou ty Tajláni.

Kašpárek: No tak už dem! - Tak dětičky, hezky poslouchejte, buďte hodné a my vám potom se Škrholou zazpíváme z brusů „novou písničku! Tu jste ještě neslyšely!

„Kašpárkovo vítězství“

1. prosince 1935

Úvod:

Tramtarata bum, bum, bum, velectěné publikum, to jsem já, ten slavný rek - váš maličký Kašpárek. Jsem rád, že Vás tolik přišlo. - Abych vám dokázal, že chodím do školy jako vy a že dobře se tam učím, lepší než mnohý z vás, zazpívám vám písničku, kterou jsem si sám složil a z které poznáte, že dobře umím mluvnici. Chcete ji slyšet? Ano? No tak hezky poslouchejte. (Kašpárek zpívá: Kašpárkova abeceda; Kašpárkovy noviny II roč.) No tak, že umím dobře abecedu vid'ťe? Možná, že ani mnohý z vás, který chodí do čtvrté nebo páté třídy, ji tak dobře neumí jako já! Ale milí kulihráškové já neumím jen mluvnici, já umím dobře i počítat. Nevěříte? - Chcete, abych vás přesvědčil? - No tak, hezky poslouchejte - já mám o tom počítání složenou hezkou písničku! (Kašpárek zpívá: „Kašpárkovo počty“ - zpívá se jako „Utíkej Káčo“: II ročník Kašpárkových novin) No tak, že umím dobře počítat co? Lepší než Slávinka Bonbonovic, nebo Eman Štéblovic. Jó, milánkové, to se musí ve škole hezky dávat pozor a doma pěkně se učit a pak budete umět jako já! - Víte, že za týden bude Mikuláš a letos budou dostávat dárky jenom ty děti, co se dobře učí! O já, to já budu mít fůru dárků! - Vždyť já se pořád učím. Na každou neděli mi pan principál dá vždy v divadle nejdělsí úlohu. - A jejej, tamhle sem jde strýček Škrhola, copak asi chce? (vejde Škrhola a pokračuje výstup Škrhola v divadle: „Srdíčko roč. II str. 93) - Tak dětičky a teď vám zahrájeme pohádku „Kašpárkovo vítězství“ Dávejte dobře pozor, protože prý všichni dostanete pak ve škole za úlohu napsat obsah té pohádky. - Tak už začínáme. Nazdárček, klaní se vám Kašpáreček!

„Pohádka o české vlasti“

15. listopadu 1936

Rada: (zřejmě povídáno na závěr?)

Milé děti! V pohádce, kterou jsme Vám dnes zahráli, poznali jste, jak Václav nade vše miloval svoji matičku Vlast a když se rozstonala a dověděl se, že uzdraví ji jen živá voda od krále Slunce, šel do světa a hledal krále „Slunce“. Zlá Závist chtěla mu to překaziti a matku Vlast zahubiti, ale Václav za pomoci Sněhuláka a královny Sněhurky dostal se až ke Slunci a přinesl živou vodu, kterou se matka Vlast uzdravila. - Tou živou vodou milé děti je upřímná láska! I dnes zlá Závist by ráda zahubila naši drahou českou zemi! Nic nedokáže, budete-li se mít rádi, budete-li jeden druhému pomáhati, zvláště ti bohatší těm chudým. A až jednou vyrostete, milujte stále tu naši krásnou zemi Českou a nikdy nedejte si ji vzít! Chraňte ji, braňte proti všem

neprátelům, kteří by rádi jako ta Závist vás zničili. Slíbíte mi, že budete hotovi pro vlast vše obětovati - i život? Slibujete? Tak tedy, vy chlapi až dorostete a stanete se vojáky, buďte hrdi na to, že jste vojáky československé republiky, kterou budete hájit až do poslední kapky krve! - A že jste tak byli dnes hodní, zaspíváme Vám několik písniček. Tak já začnu. (zpívá - Na tom pražském mostě rozmarína roste...)

Škrhola (vejde): Jó, dnes na mostě něco roste, leda v Milíně na mostě tuhle u Votrubů tam roste, ale hromady bláta, ale v Praze? - tam musí být most jako sklo, kdepak by tam něco rostlo, tam se nesmíš ani zastavit a podívat se na vodu, hned by přišel policajt a že zastavuješ frekverenci - či jak se to říká. - Ale počkej chtěl jsi něco zpívat a nejde ti to. - To tuhle našinec - panečku, to je teď hlásek. No, co se směješ? - Nevěříš? - Zeptej se dětí, koho chtějí, aby zpíval ty nebo já! Ale počkej, já se zeptám sám. Tak milá díťata - kdo má zpívat já nebo tuhle ten tajtrlík? (volají Škrhola) - No tak vidíš, mě chtějí! - Tak milá díťata, buďte hezky zticha a já vám zaspívám písničku, kterou jsem se učil celý týden. A abych měl pěkný hlásek snědl jsem každý večer jednu cibuli a vypil 1 vodu -jé to byl potom hlas - zvučel - jejda! No tak už začínám. Nejdřív si musím dát ten abord či akord! cé! - dé! - ha!

Nepudu domů, nepudu domů, byl bych doma bit, máma na mne buble, že jsem jí sněd pár vajíček na rendlíček „už je to uděláno, už je to na tý louce zelený, pasou se tam jeleny - pase je tam na Bílé hoře, sedláček oře hezkou má dceru, dej mi jí bože, na tom pražském bývávalo - bývávalo bývávalo bývávalo... sakulajde to slovo dobře ne a ne zaspívat! - To asi proto, že už je to moc dávno, co bývávalo dobře. Dnes se mají dobře jen v pekle, tam se nemusí kupovat uhlí, daně se neplatí tak tam je jim hej! - Ale tady na zemi? Darmo povídat, ale lepší si zaspívat.

Ďáblovy pilulky

22. listopadu 1936

1. Kašpárkův proslov na uvítanou.

2. Hra

3. Doslov: Milé dětičky malé i velké. V pohádce, kterou jsme Vám zahráli, poznali jste, jak Kašpárek, třeba malinký je tvor, dovedl obelstít i samotného krále pekel. Vidíte, že nezáleží na postavě, ale na chytré hlavě. Proto každý z vás hodně se uče, ať jste všichni tak chytrí jako já - malý Kašpárek. Aby tedy ty vaše rozumky hodně se bystřily, dám vám dnes několik hádanek. Nejsou těžké, každý je uhádne, jen když trochu bude přemýšlet. Tak hezky dávejte pozor a hodně myslíte. Kdo nejvíc jich uhádne a ve škole dává pozor, ten o Mikuláši dostane velký dárek. -

Tož hádej, hádej hádači! Má záda jako bodláčí, však břicho jako hedvábí a v noci chodí na šváby. Co je to? (děti ježek)

Kašpárek: Uhodly jste! Zatroleně! - Teď však dám to obráceně: „Záda hladká jak plošinka, břicho za to samá štetina. Ráno ponoří se do vody, pořádá pak velké závody. - Dvaatřicet bílých koní ve dvou řadách pěkně honí, bez uzdy a bez třmení hezky zostra, až se pění. Všecky sjezdí za chvíličku, pak se suší na sluníčku! --- Je to těžké? Však já vím, proto vám dnes napovím. Má to míti každý z lidí, kdo to nemá, ať se stydí! Jenom děda bezzubý nemá toho potřebí! - (děti uhádnou: kartáček)

Kašpárek: (kývá hlavou) Ráno i večer před spaním zoubky si pěkně vyčistím. Ptáte se, děti, k čemu as? Aby se do nich nedal kaz! A teď ještě jinou hádanku: dávejte hezky pozor: Šel strýc do Příbramě na trh a potkal tři ženy. Každá nesla v nůši 3 husy, 3 kachny a 3 kuřata. Strýc se jich ptal: Zač platí švestky na trhu? Jedna řekla: počítejte! Kolik noh jde do Příbramě, za tolik je kg švestek. Co stály švestky? (1 kg 2 Kč, protože do Příbramě šel jen strýc.)

Tak ještě jednu pro hochy? Kdy byl prvním sportovcem v Čechách? (No přece Horymír, ten přece první přeskočil na Šemíkovi hradby vyšehradské a uháněl k Radotínu.)

A teď poslední. Tu jistě každý uhádne: Jaký je rozdíl mezi člověkem a veverkou? (člověk se živí šiškami domácími zvláště v masopustě, kdežto veverka šiškami lesními.)! ----

Tak a těch hádanek pro dnešek dost! Teď vám zazpívám hezkou písničku: (zpívá jako Tluče bubeníček...)

1. Sešli se kluci s celé vesnice - radostně usedli na dvě lavice. Veselost jim z očí září i z buclatých jejich tváří! Hopsa hopsa hej, každý pozor dej!
2. Chtěli byste vědět, milé dětičky - proč rozkvetly klukům v tvářích růžičky. Na šimlíčku věřte děti - Kašpárek dnes přiletí. Hopsa hopsa hej, to bude zas rej!
3. Ve světnici náhle jásot veliký - to Kašpárek vyzrál na dva čertíky. Obuškem již do nich buší, čerti mají malou duši. Hopsa hopsa hej, to byl zase rej!
4. A hned zase s chutí do práce se dal - čaroděje zlého na mušku si vzal. Na hlavu mu pytel hodil, do příkopu s okna shodil. Hopsa, hopsa hej - to byl pěkný rej!

Tak děťátka a teď ještě vám zazpívám písničku, kterou jsem si sám vymyslel, chcete? Ale počkejte, já zavolám na Škrholu! On tady chce zpívat. Prý v neděli mu to nešlo a tak dneska to chce napravit! Hej, Škrholo, pojd' a nestyd' se, žeš to v neděli zkazil. Pojd' a zazpívej jim třeba - „Zelení hájové“ - tu přeci umíš né? - (Škrhola zpívá): Zelení hájové, bejvávaly ste vždy moje, bejvávaly ste mého srdce potěšení. Ale teď dlouhý čas, neslyším ptáčka hlas - na obloze se ukázal smutný čas!“ - Ale strejčku Škrholo, takhle se to zpívalo před 30 lety, dnes se to zpívá jinak, takhle: „Zelení hájové bývaly jste vždy moje, bývaly jste mého srdce potěšení, ale teď radši já - zajdu do divadla, kde poslouchám Škrholu i Kašpárka.

Škrhola: Ale jsi ty čtverák Kašpárku! Ale počkej, však ještě jinou. (zpívá): Už mou milou do kostela vedou... tenkrát -

Kašpárek: Ale kdepak strejčku, kdepak, dnes do kostela o veselce nikdo nejde pěšky, dnes se každý veze v automobilu. To já jen si tu písničku takhle předělal (zpívá) Už mně buchy vytahují z trouby, tenkrát jste mé buchtičky, tenkrát jste mé! - Ještě nejsme můj zlatý Kašpárku, počkej až budem studené.

Škrhola: Kakraholte vidím, že jsem to zase prohrál. Ale počkej, tuhle písničku jistě nezazpíváš jinak. (zpívá) Nepudu domů, nepudu domů, byl bych doma bit! Máma na mne buble, že jsem ji sněd nudle, nepudu domů, nepudu domů, byl bych doma bit! - To koukáš co, tuhle neumíš předělat, ty mudrlante!

Kašpárek: Ale kdepak, strejdo, ta se dnes zpívá takhle: „Just pudu domů, just pudu domů ať jsem doma bit. Ať si mlátí má stará, já si vycpu kařata, just pudu domů, just pudu domů, ať jsem třeba bit.“ - Jo strejdo Škrholo, dnes už je docela jinej svět než před 30 lety. - No ale já myslím, abychom toho zpívání už nechali, nebo by se mohlo stát, že by přišla opravdu moje Kalupinka a Škrholka a pak by nám do smíchu nebylo. Pak by zpívaly ony obě a my bychom tancovali podle jejich noty! Tak milé dětičky, děkujeme Vám za dnešní návštěvu a oznamujeme Vám, že za 14 dní Mikuláš Vám tady něco nadělí, když budete hodné a v neděli Vás zase hodně přijde! Tak pa! Nazdářeček. Klaní se Vám Kašpářeček.

Jak Kašpárek strašil Kubu Veselá pohádka o 4 jednáních od K. Baláka

28. března 1937

Rukulíbám! - To koukáte malí kulihráškové, kdo Vás to dnes přišel (s Vámi rozloučit) vidíte?

Abyste věděli, kdo jsem, tedy se Vám hezky představuji: „Jsem Pepíček Bonbonů“ - no víte přece kdo je to pan Bonbon, že? Mají Slavinku, no a aby nebylo Slavince nebylo smutno, tedy vzali si ještě mne; jejej u Bonbonů tam se mám! Tam Vám je sladkostí, až se mi sliny na jazyku sbíhají, ale co bych Vám to vyprávěl, vždyť vidím každý den, jak tam stojí: Pepíček Šrajnů, Lád'a Skočdopolů, Eman Štíblů, Milda a Jirka Čermáků a celá řada pánů kluků, kteří okukují, co pan Bonbon má za výkladem. No a já tedy s tou Slavinkou si hraji, ale také se spolu učíme. Už jsem ji naučil násobilku. Vid' Slávinko Bonbonova, že ji už umíš? - No, nestyd' se a hezky mi pověz, kolik je 3 x 4? - Ale človrdíčkové vidím, že mnohý z Vás má strach; tedy nebudu Vás zkoušet, ale raději Vám něco zazpívám. Počkejte, já si napřed dám akord: á, bé, cé dé (zpívá) Škoda, že tu nemá p. Blajer harmoniku, musil by se mnou zahrát. - No, ale já mu řeknu, aby se na tu šlamastryku či chromatiku něco naučil. - Tak hezky poslouchejte, kterou jsem se naučil (zpívá):

No, človrdíčkové, jak se Vám líbila ta písnička? - Podruhé zase Vám zazpívám jinou. Což hádanku, nechtěli byste nějakou? - Tedy hezky dávejte pozor:

1. Co je u auta zbytečné a přece bez toho auto nejede? - (hluk)
2. V Písku mají kominíka, který se podobá mlynáři. Jak je to možné? (Jsou to bratři)
3. Nevoní to, křičí to, supe to a když to rozhánějí, točí tomu ocasem. Co je to? (auto)
4. Kdo má nejdále do sklepa? (hlasný na věži)
5. Proč se zajíc ohlíží, když ho pronásleduje pes? (protože nemá vzadu oči)
6. Vypočtete rychle, kolik je 3x5x6x0x4? (0)
7. U čeho je konec hned na začátku? (u klubka)
8. Kdo nesundá hřeben z hlavy? (kohout.)
9. Kdy bývá kůň nejtěžší? (když někomu šlápne na nohu)
10. Tatík se rodí, syn už běhá po střeše? (oheň a kouř)
11. Jaká voda se dá nosit v řešetě? (zmrzlá)
12. Bez čeho hospodyně neupeče chleba? (bez kůrek)
13. Co na střeše neshnije? (díra)

Oslava 87. narozenin p. presidenta Masaryka!

Milé děti!

Dnes - 7. března 1937 si všechny československé děti vypravují o Lánech a o p. presidentovi Masarykovi. Má svůj svátek a své narozeniny. A naše sokolské děti vzpomínají na největšího žijícího Sokola - pana presidenta. - Tož děti, pěkně tiše, půjdeme na návštěvu k panu presidentovi do Lán! - Zavedou vás do veliké síně. Je uprostřed prázdná a kolem oken o je - to je knih. Samá kniha! A tam u stolu sedí p. president a pozorně čte! V ruce má tužku, něco v knize zatrhuje a zase si něco vypisuje na papír! - Knihy -, milé děti, měl pan president od malička hrozně rád! Z knih učil se své veliké moudrosti! I když chodil do školy, učil se víc, než potřeboval. Chtěl všechno vědět důkladně, dobře a ze široka, chtěl o všem vědět pravdu! Víte, jaké heslo si zvolil pro svůj život: „Pravda vítězí!“ - Ze své pracovny vidí p. prezident na širokou lánskou oboru, vidí daleko za oboru ku Praze a to má p. president rád! Zdá se mu, jako by byl doma - v Čejkovicích! Tam je taková veliká roviny, široký rozhled a na to pan president rád vzpomíná! - Celý život měl pan president moc starostí a práce! Už jako chlapec si sám vydělával živobytí, potom učil studenty a celý národ pravdivě myslit a podle pravdy žít. Když mu bylo 60 let, dal se ve veliký boj za svobodu celého našeho národa, putoval po světě a svobodu nám vydobył. - Pak stal se naším prvním presidentem - presidentem Osvoboditelem, - a těžký tento úřad zastával 17 roků! Vida, že sil mu ubývá vzdal se tohoto těžkého úřadu a žije v ústraní na zámku v Lánech! - A dnes když má svátek, když je mu 87 let, co bychom mu děti pěkného pověděli? - Řekneme mu, že ho máme hrozně rádi, že jsme na něho pyšni, že nikdy na něho nezapomeneme a že také budeme pilně pracovat každý den jako on, abychom se něčím ve světě stali. - Řekneme mu to krátké sice, ale tím upřímnější přání: Tatičku náš drahý náš presidente, buď dlouho, dlouho zdráv! -

Osiřelá smrt (B. Schveigstill)

21. března 1937

Úvod:

Trum, trum, tarata, trum trum! A nazdárček, klaní se Vám Kašpáreček. Tak posílá mne se sem k Vám, děťátka, pan principál, abych Vám něco pověděl o té pohádce, co budeme dnes hrát. Pamatujete si název té pohádky? - No tak vidíte děti, dospělí lidé říkají, že smrt nelze oklamat, ani podplatit, ta že napořád kosou lidí podtíná - mladého, starého, chudého i bohatého! -A vidíte děti, přece někdo smrt oklamal a ji ošidil! Že neuhodnete, kdo to byl? (děti hádají) - Ano, já to byl, já chytrý Kašpárek! -- Já oklamal kmotru Smrt a tak

zachránil jednoho malého chlapce. A čím jsem to udělal? - Inu chytrostí, ano jen chytrostí! - Tak to vidíte, děti, co dokáže chytrost! - A kde pak se té chytrosti naučíme, co? Hádejte! (děti hádají; až když řeknou ve škole Kašpárek pokračuje)! Ano ve škole - tam se naučíte býti chytrými. Kdo rád chodí do školy, tam dává pěkně pozor a potom se drobátko učí, z toho bude chytrý člověk, jako jsem já! A ten pak ve světě všechno dokáže i přemůže smrt, jako já dnes v té pohádce. Tak hezky dávejte pozor, jak tu smrt přemohu a já se vás pak na to zeptám (odchází a pak se vrátí) A jo, ještě něco! Budete li hezky zticha sedět a hodné, dostanete ode mne něco hezkého, z čeho bude mít každý radost! A nakonec Vám něco zahrajeme s Pepíčkem Bonbonovic. Chcete? No, tak jen hezky teď sed'te a poslouvejte! Pa!

Doslov: Tak už jsem tu dětičky! No že jsem tu smrt ošidil a malého Vašíka vysvobodil? A čím jsem to dokázal? Inu jen tou svou chytrostí, že jsem popletl kmotře smrti cestu, ona zabloudila v lese a přišla pak pozdě do chalupy a nemohla již Vašíka odnést. - Kdyby šla pro někoho z vás, udělal bych to zase tak, neboť vím, že nikdo z Vás nechce ještě umřít! Kdepak teď umírat, když je jaro a jsou kuličky! - Vid'te kluci! pak míč, koloběžka a jiné a jiné věci! Víte, že náš Pepíček umí také na koloběžce. Chcete ho vidět? Ano? No tak já na něj zavolám, on od rána do večera jen prohání koloběžku! - (jde do zákulisí a volá): Pepíčku! Pepíčku!

Pepíček (za scénou): Co pak chceš, Kašpárku?

Kašpárek: Pojed' sem s tou koloběžkou, dětičky by tě rádi viděli, jak umíš jezdit.

Pepíček (za scénou): Tak počkej, já se pěkně rozjedu, ale jdi mi z cesty, abych Tě neporazil (vyjede na scénou): Rukulíbám! To koukáte človrdíčkové, jakou mám koloběžku a jak na ni umím. Já vím, že tamhle Karlík Nadhernejch nebo Luděk Zíbrtovic by také takovou chtěl! - Jó na té se to, človrdíčkové a človrdičky jezdí. To je jedna radost.

Kašpárek: Ale podívej se Pepíčku, mohl bys mne svézti, já Tě potom zase svezu na mém šimlíčkovi.

Pepíček: No víš Kašpárku, ono na koloběžce má jen jeden jezdit, ale víš, abys neřek, že tě nemám rád, tedy si stoupni za mne a dobře se mně drž, ať nespadneš! (Kašpárek si stoupne a spolu se projedou několikrát po jevišti; pak jedou do prava, Pepíček troubí a Kašpárek a křičí a vrazí do Škrholy a porazí ho;

Škrhola (volá): I vy prachmilionský kluci, jedete odtud! Člověk aby se bál vytáhnout paty před chalupu, že ho takoví cvrčkové přizabí. -

Pepíček: Jejej strejčku, Škrholo, proč jste se nevyhnul? Vždyť sem na vás tolik troubil, jó? To jste musel být hluchý, že jste to neslyšel? -

Kašpárek: A já přece pořád křičel - Z cesty!

Škrhola: Ty kluku mrňavej mlč a nedopaluj mne! Nebo vezmu tuhle tento tuto a dám ti tento, že tě ani nepozná tento! Já ti dám, že jsem hluchej! A kdybych byl hluchej, co je tobě ty kloučku do toho! Jdi se radši učit, abys nedostal zítra ve škole pětku! Já vím, že kdybych tě tu začal zkoušet z tý, z tý, z tý nos - a - pilky, že ani nehneš! -

Pepíček: Strejčku, ale víš, tohle přece nemáš říkat. Víš přece, že já násobilku umím lepší než ty. Jen mě vyzkoušej a uvidíš, že to není pravda.

Škrhola: No tak počkej! 7 x 7?

Pepíček: Jé, to je přece tak lehké, že to dovede každé z 2. třídy. Víte děti, že to víte?

Škrhola: No, no jen to nezamlouvej a pověz mi honem kolik je 7 x 7 anebo počkej, kolik je 5 x 6? - No?

Pepíček: 5 x 6? nó - 5 x 6... je zrovna tolik jako 6 x 5. - Ale ty mne zkoušíš, protože to sám nevíš a chceš, abych Ti to pověděl! -

Škrhola: Mlč kluku a neurážej svého strejdu. 5 x 6 je přece 26! -

Kašpárek: A jejej! strejček Škrhola opravdu neumí násobilku. Děti povězte mu, kolik je 5 x 6! (děti řeknu 30.)

Škrhola: No jó, to já přece také vím, ale když vy mi pořád skáчете do huby a nenecháte mně ani domluvit. Já přece chtěl říci: $5 \times 6 = 26 + 4 = 30!$ Jó tak je to! Vy myslíte, vy mrňata, že napálíte strejdu Škrholu! A teď Vám dám hádanku, že ji neuhádnete. - Chcete?

Pepíček a Kašpárek: Ano chceme.

Škrhola: Který dlouhý nos má stále rýmu? -

Kašpárek: Ale ta je strejčku, lehounká, tu by ještě uhádly i děti, že? Ale neříkejte nic, já mu to povím sám, aby si nemyslel, že jsem hloupý. Tedy je ta rampouch.

Škrhola: No to jsi uhádl, ale tu druhou Pepíček jistě neuhádne; poslouvej Pepíčku: Kdo nadělá více rámusu štěkající pes?

Pepíček (přemýšlí - po chvílce): Viš strejčku, Škrholo, já to vím, já bych Ti to řek, ale voni by tuhle děti také to rády uhádly, nekaž jim radost a ať to uhádnou sami. Tak děťátka řekněte pěkně strejčkovi, co je to! (děti hádají)

Pepíček: Vidíš strejčku Škrholo, děti to nevědí a že já to uhodnu? „Dva psi štěkající na sebe.“ Jo, strejčku, to já toho ještě umím. A víš ve škole jsme se učili hezkou básničku. Chceš, abych Ti ji přednesl, ano? Což vy, človrdíčkové, chcete ji také slyšet? - Tak hezky poslouchejte (ukloní se nemotorně): Vězen na Bezdězi! - báseň od Gustava Frištejnského!

Zas v okně zadumán - zas toužíš v dáli? Kde myšlenky tvé toulají se, kde? -

Škrhola: Neodbočuj a nevyptávej se, co je ti potom, kde se moje myšlenky toulají.

Kašpárek: Ale strejčku Škrholo, to přece je v té básniče.

Pepíček: Ale strejčku, ty mě jen pleteš! Musím začít zase znovu - Zas v okně zadumlán, zas mumláš v dáli, kde myšlenky tvé toulají se, kde? - Když jedenáctá odbila a lampa ještě svítila, sejra držíc v hubě za tichých nocí, za tichých nocí na dubě seděla a lampa ještě svítila a jedenáctá odbila...

Škrhola: No tys to ale poplet, ty šmodrcho!

Kašpárek: Jejej, Pepičku, tak to přece není. To není báseň vězeň na Bezdězi, ale „Svatební košile“, od Karla Jaromíra Erbena. Vidíte děti, že je to tak? (děti: ano, ano)

Pepíček: Dyž mě oba pořád pletete. Tak teď už mlčte, já už jsem si vzpomněl: (ukloní se a začne přednášet) „Když jedenáctá odbila a lampa ještě svítila, klika cvakla tlik tlak tlakla, cvikla klakla ne né - tak to není: Tu máš koně a kočárek, hraj si, tu máš bůvola, že na tebe nezbedníku, pohlednice zavolá? Tu máš hrej si kohouta, buch, báb letí do kouta. U lavice dítě stálo, zprundla, hradla křičelo. Né, né, né! hrundla, prundla.

Kašpárek: Z plna hrdla křičelo

Pepíček: Zplna, hrdla křičelo: Hoj ty Štědrý večere, ty tajemný svátku, cože komu hezkého neseš na pomlázku večer před sv. Janem křičí sestra na Tomana: Když jedenáctá odbila, klika cvakla a polednice křičela, volala a brečela, že na tebe nezbedníku, koled - koledníku na koníčku sedlaném, když jedenáctá cvakla a klika odbila, běžela, ležela --- (pláče bú bú bú a uteče)

Princezna Včelka

4. dubna 1937

Doslov:

Výstup: Kašpárek, Pepíček a Škrhola:

Kašpárek (vběhne na jeviště a mluví udýchaně): Ta mne, děti, prohnala, až mne přešlo tralala. Na rohy mne nabrat chtěla, až se kolena mi chvěla... (vejde Pepíček)

Pepíček: Co se stalo nebohý?

Kašpár.: Chtěla mne vzít na rohy. (vejde Škrhola)

Škrhola: Kdopak?

Kašp.: Kráva.

Pepíček: Ale, ale!

Škrhola: Prohnala tě dokonale?

Kašp.: Ulekla se as mých šatů. Však jí tu mám v aparátu v celé její kravské kráse i s tou štětkou na ocase. - Studovat chci totiž krávy, abych dobyl v světě slávy. Rád bych napsal v novinách učenou stat' o kravách.

Pepíček: O těch přece všechno víme.

Škrhola: Kakraholte, to je pravda.

Kašp.: No tak hned se přesvědčíme, Vzal bych jedu, že z Vás mnohý neví, kde má kráva rohy.

Pepíček: Jejej, to přec všichni vědí?

Škrhola: Ty hlupáku, na hlavě ji přece sedí!

Kašp.: To vím, že ne na ocase! Když však člověk déle ptá se, zda má rohy před ušima, nebo zda jsou za ušima, teprve se přesvědčíte, o krávi, že málo víte. Odpovězte: kde jsou tedy?

Pepíček: Já bych myslel před ušima.

Škrhola: Kakraholte, já bych řek zas za ušima.: a neuhodnou)

Pepíček: Řekni nám to Kašpárečku!

Kašp.: Kdepak! Zítřa na dvorečku promluvíte si s kravičkami. Ty už vám to řeknou samy. Máte všechno pozorovat, ne se na vše dotazovat.

Škrhola: Láry, fáry, třesky plesky - tobě se to říká hezky, víš co, milý Kašpárku, dej nám lehčí hádanku!

Kašp.: Ale ano! Kolik chcete! Tuhle jistě uhodnete! Kolik má as kráva noh?

Pepíček a Škrhola (rychle vykřiknou): Čtyři!

Kašp.: Kde má kráva třetí roh?

Pepíček: Děláš si z nás dobrý den,

Škrhola: Dva má přece rohy jen!

Kašp.: Čtyři nohy a tři rohy -

Pepíček a Škrhola: Dva, dva, dva!

Kašpárek: Tři, tři, tři! Děti co vy myslíte? (děti odpovídají dva)

Kašpárek: To se strašně mýlíte!

Pepíček: Jak bych tohle věřit moh?

Kašpárek: Počítejme: pravý roh, levý roh a tva - roh z kravského se mléka dělá, tedy třetí roh je v mlíce.

Škrhola: Jářku, tento kluku jeden, jsme tu jen pro tvoje blázný! Co to breptáš o tom o tom mlíce?

Kašp.: No - a nyní do třetice: Řekněte mi, vy Škrholo, kdy je tvaroh tvrdší než maso?

Škrhola: Ale, kluku neposedný, tvaroh přece není tvrdý, vždyť je měkký jako kaše!

Pepíček: Ano, ano, Kašpárečku, teď jsi si to splet trošku.

Kašpar: Což neznáte homoličky? Sušené jsou jako kámen, když je selka sundá z kamen. Ty jsou přece jen z tvarohu, ačkoliv jsou tvrdší rohu. Ale když se rozstrouhají, výživy nám mnoho dají. Já mám tvaroh strašně rád.

Pepíček: Já jen když mám velký hlad

Škrhola: Tvarůžek a čerstvé máslo na to se vždy srdce třáslo, k tomu trochu pažitky, jejej to jsou božské zážitky! Nebo tvaroh s novejmá bramborama. To mi sní vždy Škrholka sama!

Pepíček: Já jen když je v koláčcích, nebo závin tvarůžkový, nelze ani říci slovy, jak mi chutná!

Kašpárek: To jsem věru nyní rád, že teď pochopíte snad, že je tvaroh z mléka krávy, dobrý, výživný a zdravý. Víte-li pak strejčku Škrholo, že nám nahradí i maso? Homoličky, syreček, bryndza z mléka oveček, oštěpek, sýr smetanový, domácí sýr tvarohový, to je pane pochutnání! Však to jedí jinčí páni, nejen lidé na vesnici. Zkrátka tvaroh jedí všichni, prostý lid i labužníci. Tak a nežli půjdeme domů, zazpívat vám něco mohu, ovšem s vámi - o tvarohu. (vytáhne dvě buchty a zpívá): Pod dubem, za dubem, měl prý jeden dvě,

Pepíček: buchtičky s tvarohem, slíbil on je mně.

Kašpár.: A když mu je měl už dát

Pepíček: začal on se vymlouvat

Škrhola: Že nemá, že nedá, že je o ně zle.

Kašpár.: Že kdyby nebyly právě s tvarohem

Pepíček: že by je hned mu dal ještě s nádavkem.

Kašp.: Ale že jsou z tvarohu, rozdávat je nemohu -

Škrhola: protože sám rád jím buchty s tvarůžkem... (opona)

Úvod: (vejde Kašpárek):

Milé dětičky, před týdnem jsem se tady s Vámi rozloučil a řekl Vám, že již odjedeme se šimlíčkem pryč a zatím jsme tu ještě! Šimlíčkovi se stala nehoda, utrhla se mu podkova a protože náš kovář neměl žádnou podkovu hotovou, musili jsme se tu ještě zdržet a tak tedy dnes chceme Vám ještě zahrát. Chcete? - No tak, buďte pěkně hodné a potom Pepíček Bonbonů také se s Vámi rozloučí. Naučil se pěkné říkání, které Vám poví. No a nakonec pak Vám se Škrholou něco zazpíváme. - Tak pěkně poslouchejte pohádku, kterou Vám zahrajeme!

Úvod:

A nazdareček, klaní se Vám Kašpáreček! To koukáte děti, vidíte. V pondělí jsem se s Vámi rozloučil a dnes jsem tu zase. Jste rádi? To já vím, že ne máte rády, ale že nevíte, čím to je, že tu dnes zase jsem! No hádejte? Ale to neuhodnete nikdo! Já vám tedy pomohu. No který pak je teď měsíc? - (duben) No a jak se mu jinak říká (apríl)! No tak a já jsem si tedy z Vás udělal apríl. To bylo jen tak. Chtěl jsem se přesvědčit, co tomu budete říkat, abych poznal, jak mne máte rády! No a když pořád někteří z Vás běhali k p. Bonbonovi, proč už se nebude hrát, řekl bratr principál, že tedy ještě dnes vám zahrajeme. Ale protože je apríl, zmotalo se nám to i se hrou. Na plakátech jste četli, že se bude hrát: „Princezna Včelka“! Poněvadž tato pohádka je

smutná a v aprilu se má přece každý smát, vyvedli jsme Vás aprilem a tu princeznu hrát nebudeme, ale zahrajeme veselou pohádku „Kašpárkovo pometlo - všechno zametlo“!

Bud'te hodné a potom Vám ještě něco zahrajeme se Škrholou a Pepíčkem! Tak pa! Nazdáreček! - (odchází a vrátí se)

A než začneme říkejte si rychle: „Rozprostovlasatila-li se dcera Nabuchodonozorova čili nerozprostovlasatila-li se dcera Nabuchodonosorova!“ (odejde.

Krejčí, švec a Kašpárek

18. prosince 1938

Milé děti!

Pěkně Vás vítám a mám radost, že zase Vás tolik přišlo! - Co jste říkali tomu, že já dnes budu hrát „strašidlo“? Ano děti, já dnes budu strašidlem - hrůzostrašným strašidlem, takovým strašidlem strašidlovatým, že se mě bude bát každý - malý, velký, mladý starý, hloupý, chytrý ano i Škrhola dnes přede mnou strašidlem - uteče.

Přišel jsem Vám to napřed říci, abyste se mne také nebály, až začnu strašit. Tak co, Slávinko Bonbonova, nebudeš se mne bát? - Ne? No to uvidíme! - Já budu strašné strašidlo! - Já budu takové strašidlo, jaké jste ještě neviděly! Já budu strašidlo ze všech strašidel nejstrašidlovatější! Tak co, ještě se nebojíte? Ne? - Je to kříž s těmi dětmi dnes, ony se ničeho nechtějí bát - ani metly doma, ani rákosky ve škole! - Máte děti ve škole rákosku? Že nemáte? - A to já musím pánům učitelům nějakou přinést, aby měli, čím Vám vyprášit zadek, když zlobíte. - Či opravdu nezlobíte? Ne? - Jo - já vím, teď před Ježíškem, to děláte všichni dobrotu, ale až bude po Ježíšku - budete zase všichni zlobit až běda! - (hlas principála: Kašpárku, kam - jsi se zase zatoulal! Chceme již začít hrát!)

Jejej, pan principál už volá! Musím už běžet, aby se pan principál nezlobil a abych tou rákoskou nedostal místo Vás já sám! - Tak pa! a na shledanou! - Budete-li hezky zticha potom se Škrholou Vám něco hezkého zazpíváme. Pak Nazdáreček!

